

FOAIA DIECEZANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Prețul inserțiunilor	Correspondințele se adresează redacției
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane	Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150	„FOAIA DIECEZANĂ“
„ „ „ „ pe 1/2 an 5 „	de cuvinte 6 cor, până la 200 de cuvinte 8 cor.	iar banii de prenumerațiune și inserțiunile la
„ România și străinătate pe an 14 franci	de aci în sus 10 coroane	ADMINISTRAȚIUNEA
„ „ „ „ pe 1/2 an 7 „		Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș

PARTEA OFICIALĂ

PARTEA NEOFICIALĂ

Nr. 1522 Sc.
ex 1905

O adunare de model

a despărțământului Caransebeș al Reuniunii învățătorilor gr. ort. rom.

Notă oficială

Prin aceasta se aduce la cunoștință tuturor pe cari îi privește, că la institutul nostru pedagogic diecezan examenele de calificare învățătorescă se vor ține în 21 Iunie (4 Iulie nou) a. c. și zilele următoare cu excepțiunea zilei de 24 Iunie (7 Iulie n.). Petițiunile pentru admitere la examene se primesc până la 18 Iunie (1 Iulie n) a. c. și au să fie adresate Consistorului diecezan și instruite cu următoarele documente:

1. Estrasul de botez.
2. Atestatul din școalele care petenții le-au ceretat înainte de ce au intrat în institutul pedagogic.
3. Atestatele din toate clasele de pedagogie.
4. Învățătorii provizori să producă și atestat de funcțiune.
5. Taxa de 20 coroane, ori atestat de paupertate în înțelesul §-lui 125 din statutul organic.

Cei ce repetese examenul au să petiționeze de nou și să solvească taxa de 10 coroane.

Se observă totodată, că, în înțelesul regulamentului pentru examenele de calificare, petenții au să solvească și la mâna direcțiunii institutului pedagogic 20 cor. respective 10 cor. cari fac examenele de corecțiune.

Caransebeș în 25 Maiu 1905.

Consistorul diecezan

Joi în 26. Maiu (8. Iunie) a. c. în ziua Înălțării Domnului și-a ținut a doua adunare a sa despărțământul Caransebeș al Reuniunii învățătorilor gr. ort. români, în comuna Delnești. Succesul acestei adunări — atât moral, cât și material — a fost satisfăcător. Nici la un pas nu s'a pierdut din vedere scopul ce-l urmăresc aceste adunări învățătoresci. Valoarea adunărilor de felul acesta este nespus de mare, ceea ce am observat și cu această ocazie. Scopul urmărit este perfecționarea bărbaților, cari muncesc pe teren școlar. E lucru cunoscut, că *din discuție iese lumina*. Învățătorii și învățătoarele având ocazie a se întâlni, a discuta chestii pedagogice și mai ales didactice, a-și împărtăși observațiile izvorite din experiența lor zilnică, a trata chestii de ordine și disciplină școlară, a face comunicări referitoare la o carte sau un articol citit, a ascultă citirea unor articole originale sau a unor traduceri făcute de colegi: este ovident, că aceste întruniri nu pot rămâne fără un efect salutar asupra mersului învățământului din școalele noastre. Toți membrii câștigă ceva: unii ascultând și învățând pe nesimțite dela colegii lor, alții fiind nevoiți a cugeta mai adânc, a pune în ordine, a sistematiza rezultatele studiilor și experiențelor lor. Problemele privitoare la viața școlară sunt enorm de multe și variate; urmează deci, că izvorul discuțiilor nu va putea secă nici odată și mulți rămân surprinși, când văd ivindu-se chestii de altfel cunoscute, dar cărora unii nu le vor fi dat nici o importanță.

Astfel de chestii a sulevat învățătorul George Cătană din Valeadeni, arătându-ne câteva cazuri ce i-au venit înainte în decursul lucrării sale pe teron școlar. Fiecare învățător a avut în școala sa copii îndărătnici, mincinoși, invidioși și cu alte însușiri rele, — urmări ale creșterii necorespunzătoare din casa părintească. Noi cești mai tineri poate că am fi trecut cu vederea unele sau altele din ele, dându-l însă ni le-a reîmprospătat în memorie, dându-ne astfel ansă să ne ocupăm cu sanarea acestor rele, și să cercetăm, cari ar fi căile și mijloacele cele mai potrivite pentru a împrietini tot mai mult casa părintească cu școala. Așa, în urma nepretențioasei lucrări a colegului Cătană, își ridică glasul Dr. P. Barbu și recomandă învățătorilor noștri să studieze chestia întrunirilor sociale cunoscute prin Germania sub numirea de „Elternabende“, un fel de „șezetori școlare“.

Un învățător mai bătrân, Jurhescu din Ruginosu, ne-a vorbit ceva din stupărit, într-o limbă simplă, dar frumoasă. Din cele spuse de colegul Jurhescu au învățat multe, nu numai poporul adunat în număr destul de mare, ci și membrii despărțământului.

Vorbirea de deschidero a Domnului președinte și protopresbiter Andreiu Ghidiu, scurtă, dar mult cuprinzătoare, a fost o comoară adevărată de sfaturi și dorințe părintești. Aș putea zice, că aceasta a fost spiritul, care a dat viață organismului, corpului învățătoresc. Noi membrii Reuniunii formăm materia, corpul. Corpul fără suflet este mort, și dacă sufletul e bolnav, corpul încă lăncezește. Mai multe bucăți de lemn așezate ca să ardă și să producă lumină și căldură, cu toate că le-ai aprins, nu ard, nu încălzesc, nu luminează, dacă nu poate străbate prin ele curentul de aer. Așezate însă în mod potrivit, și dacă nu le lipsește aerul indispensabil, se aprind, se face lumină și căldură. Și lemnelo mai bune transmit căldura și lumina lor și celor mai puțin bune și prind și acestea flacăra. Și precum într-o grămadă de lemne, află lemn de stejar, de fag, de teiu, etc., sau cu alte cuvinte și lemne bune de foc și de celea mai puțin bune, — tot așa și între noi învățătorii află pe unii, al căror capital spiritual e mai mare și pe alții, cari posed un capital spiritual mai mic. Sunt pe deplin convinși însă, că fiecare învățător și învățătoare posedă un capital de cunoștințe destul de respectabil, care ar forma comori neproțuite pentru învățământ, dacă ni le-am comunica unii altora, fiindcă tocmai ce trebuie să dea viață întrunirilor noastre este experiența zilnică a noastră. Dar ce folos, dacă lipsește aranjarea absolut necesară, ca spiritul dătător de viață să poată pătrunde printre elementele adunate? Noi însă nu suntem lipsiți

de acest spirit; cuvintele blânde și pline de iubire ale iubitelui nostru președinte produc această aranjare indispensabilă a elementelor și pătrund printre ele, aprinzându-le, și efectul se simte: căldura și lumina. Astfel putem zice, că adunările noastre învățătoresci în forma aceasta pot fi privite ca un fel de șezători familiare, colegiale fără pretenții de areopaguri, fără formalități ucizătoare de suflet, fără dregeri de glasuri și păhare de apă, dând prilejul, ca și cei timizi să se poată deprinde cu vorbirea în fața unui public mai numărös, mai puțin pretențios, mai cunoscut și mai încurajator, pentru ca mai târziu să se poată prezenta și în adunările generale ale Reuniunii cu mai mult curaj, cu mai multă încredere în sine. Dar să nu uităm, că și dela noi atărnă, ca să putem deveni asemenea celor mai buni. Prin stăruință, artă, dexteritate, răbdare și voință tare, toate le putem ajunge. Cunoaștem oameni slabi de construcție, cari prin viață regulată și prin exercițiu, au făcut din corpul lor o figură de erou. Cunoaștem școlari slabi, cari în viață au întrecut pe colegii lor eminenți. Cunoaștem indivizi al căror moral odinioară era foarte dubios, dar mai târziu s'au redicat la un nivel cât se poate de înalt! Fapt, că natura caută să ne stea într'ajutor. Ea totdeauna le zice celor slabi și imperfecti: încercați a trăi, încercați a crește, în sus, spre înălțimi!

Și pe lângă aceasta și conștiința noastră, dacă e însoțită de modestie, ne îndeamnă și ne sprijinește. Și dacă ne gândim, că adunările noastre învățătoresci în multe cazuri au lăsat mult de dorit, — despre ceea ce nu se poate vorbi la acest loc — iar acum vedem simptome de însănătoșare, o bucurie și îndestulare sufletească ne umple sufletul. A ceea, cari n'au trecut prin încercări, nu au putut simți bucuria ce urmează după învingerea ispitelor și delăturarea pedecilor. Cel ce trăește tot pe munte, nu se simte atât de fericit, ca și cel ce se urcă acolo din ceața și din fumul văilor. Nimenea nu poate prețui mai mult sănătatea, decât omul, care și-a scos-o din gura morbului. Așa stă lucrul și cu sănătatea morală, pe care a nu o avea: e rușine, a o câștiga: e datorință, a o păstra: e bucurie sufletească și fericire.

Și succesul moral al adunării despărțământului Caransebeș trebuie să ne umple inima de bucurie. Și tot aceasta o putem zice și despre succesul material. Poate că tocmai succesul moral este cauza, că s'au înscris 16 membrii noi: 7 fondatori, 4 ordinari și 5 ajutători. Iar în privința încasării taxelor restante și curente acest despărțământ e model. Prin mijlocirea casierului despărțământului. George Cătană, membrii ordinari nu au nici o restanță, și acesta

e un lucru, pe care nu ni l-a putut arăta pân' acum nici un despărțământ al Reuniunii noastre. Și aceasta e nouă dovadă, că cu membrii despărțământului Caransebeș s'a întâmplat ceva de un timp încoace. Din ceața văilor urcându-se pe vârful muntelui, sub impresia orizontului sublim, au devenit oameni noi.

Să dea bunul Dumnezeu, ca să putem înainta tot mai departe pe calea începută.

Cetelul.

Expoziția etnografică și istorică-culturală a Asociațiunii

(Continuare)

Desp. B. Stările poporului român dela țară.

Secția IV. Tipul și portul țărănesc.

(§. 10.) 1. *Păpuși în mărime naturală* vor prezenta tipul țaranului român, și porturile lui mai caracteristice după ținuturi, gen, etate, ocupațiune, anotimp și ocaziuni, și anume atât porturi vechi cât și cele de astăzi.

(§. 11.) 2. *Păpuși în miniatură* (în înălțime de 60 cm.) vor prezenta după posibilitate o colecțiune completă a variațiunii portului femeesc român din toate ținuturile țării.

3. *Colecțiuni de fotografii* (cel puțin în format „Cabinet“ și după posibilitate colorate) vor servi acelaș scop și vor avea să prezinte în deosebi și tipuri caracteristice.

(§. 12.) 4. *Podobe țărănești* (inele, cercei, ace, salbe, etc.)

Secția V. Locuința țaranului român.

(§. 13.) 1. *Mobilierul de casă* se va prezenta în 3 camere țărănești, aranjate după cele 3 ținuturi principale locuite de poporul român din țară (Transilvania, Bănat și comitatele dintre Tisa și Murăș ale Ungariei). Și anume se vor expune numai exemplare originale și caracteristice ale mobilierului țărănesc obicinuit (pat, masă, scaune, lavițe, lăzi, cuere, lămpi, chipuri, etc.).

În aceleași camere se vor așeza și păpușile în mărime naturală, amintite în secțiunea IV. (§. 10.) precum și următoarele obiecte:

(§. 14.) 2. *Vase și tacâmuri.*

(§. 15.) 3. *Scule de casă* (topoare, bețe, biciuri, etc.) și

(§. 16.) 4. *Obiecte ocazionale*, întrebuințate la diferite evenimente și sărbători (la nașteri, cununii, botezuri, la sărbătorile religioase cum sunt: furca, ouă roșii, etc., și alte obiecte ce privesc credințele sau petrecerile populare).

Desp. C. Industria de casă.

Secția VI. Industria textilă și alte industrii de casă.

(§. 17.) 1. *Torsul, țesutul și cusutul* vor fi prezentate cu toate mașinile și sculele lor, cari după posibilitate vor fi puse în lucrare sub întreaga durată a expozițiunii, apoi

(§. 18.) 2. prin o colecțiune cât se poate mai bogată a *produselor* alese și originale ale acestor industrii și

(§. 19.) 3. prin colecțiuni de *mostre* de cusături și țesături. În fine se vor prezenta

(§. 20.) 4. și *celelalte industrii de casă* obicinuite la poporul român (impletitul, olăritul, sculptura în lemn, etc.).

(§. 21.) Pentru aranjarea despărțămintelor B și C (sect. IV, V, VI) se va face apel la „Reuniunea femeilor române din Sibiu“, cu rugarea ca aceasta să ceară și concursul celorlalte societăți ale damelor române din țară, eventual și al damelor singuratiche, cari le-ar putea stă înrăjutor.

Asociațiunea din a sa parte:

(§. 22.) a) va recerca despărțămintele sale, ca fiecare pe teritoriul său să adune un număr cât mai mare de obiecte caracteristice și originale din cele înșirate sub §. 10—20, și să invite fotografi de pe teritoriul lor, ca să participe la expoziție cu tablouri de fotografii ale porturilor românești (§. 11. p. 3.);

(§. 23.) b) va procura un număr de 20—30 păpuși în mărime naturală spre a fi îmbrăcate cu costume originale (§. 10), și

(§. 24.) c) va autoriza direcțiunea școlii civile de fete să invite toate elevetele din trecut și de astăzi ale acestui institut, ca să trimită păpuși în miniatură pentru colecțiunea de porturi, amintită în §. 11. și să pună la dispoziție războiul numitei școlii. Mai departe:

§. 25.) va fi recercată și reuniunea de agricultură din Sibiu, să expună colecțiunile sale de păpuși, de mostre de cusături și țesături și „Albumul“ său artistic.

Desp. D. Ocupațiunile agricole.

Secția VII. Agricultura.

(§. 26.) 1. *Cultura pământului și a plantelor.* Această secțiune va cuprinde următoarele obiecte de interes etnografic, românești: carul, căruța, carul cu două roate (aceste cu toate părțile lor, între cari și jugul), plugul, roțile, grapa, tăvălugul, etc.

2. *secerea, lemnul de legat, coasa cu greblă, ș. a.*

3. *îmblăcii, grebla cu colții mari, vânturătoarea, mătura (felezuitoarea), ciurul, ferdela veche mierța veche, copul (de lemn), coșul, ș. a.;*

4. *râșnița, moara, tocița, piatra de plăciante, ș. a.;*

5. *sapa, coșerul de nuiete (pentru păstrarea cucuruzului);*

6. *coasa, tiocul, nicovala, ciocanul, cutea, furca, grebla, etc.;*

7. *melița, hechila, peptenii cu dinții mari, pepteni cu dinții mici, peria, furca de tors simplă, furca cu roată, răschitor, vârtelnițe, alergătoare, mosoară, sucală, coș de urzit, țeve, suveică, spată, zimți, cot, războiu (cu toate părțile sale), piuă de haine și de oleu.*

Secția VIII. Economia vitelor.

(§. 27.) Această secțiune va cuprinde colecțiuni de următoarele obiecte:

a) *sațul, șură, șop, coteș (de nuiete), etc.*

b) *furcoiu, lopată, roabă, scară ș. a.;*

c) *hamuri, frâne, căpăstru, funii, șea, scară de încălecat, țesală, perie, biciu de cânepă, biciu de peie ș. a.;*

d) *șuștar, hurdoiu de ales untul, etc.;*

e) *troacă de adăpat vitele, troacă de porci, troacă de pâne, iesle, etc.;*

f) *instrumente întrebuințate la facerea cârnaților, etc., apoi frigare, ș. a.;*

g) *colecțiune de numiri de vite, de oi, de cai, de câni, etc.*

Secția IX. Cultura grădinii.

(§. 28.) 1. Se va prezenta: *Legumăritul* prin instrumente de lucrat grădina, ca arșcul (dacă s'ar mai allă numai la vârf de fer), udătoare, greblă, ș. a.

2. *Pomăritul*, prin următoarele obiecte: cosor, răzuitoare de pomi, coșer de uscat poame, teasc pentru facerea mustului de poame, ș. a.; și

3. *Cultura florilor*: prin oale de flori, ș. a.

Secția X. Cultura viilor.

(§. 29.) Această secție va cuprinde obiecte: cosor, cadă butoiu, ciubăr, bot, lemn de călcat (zdroșit strugurii), sac de călcat, curcubetă, vadră veche, cânceu, instrumente pentru probarea vinului, căldărușe de fert rachiul (sistem vechiu), etc.

Secția XI. Pădurăritul.

(§. 30.) Săcure topor, firez, plută, joagăr, etc.

Secția XII. Stupăritul.

(§. 31.) Aici se vor expune: coșniță de nule (de curpen, răchită, alun, paie, papură din trunchiu de lemn și de scândură), instrumente de retezaț stupii, teasc de stors micre și ceara, vase pentru ferberea cerei, vase de păstrat micrea etc.

Secția XIII. Cultura vermilor de mătasă.

(§. 32.) Va cuprinde: instrumente pentru cultura vetnilor de mătasă.

Secția XIV. Industria agricolă.

(§. 33.) În această secție se vor prezenta corfe de poame, de stuguri, de gunoiu și pentru alte trebuințe (din nule), leagăn de coșuri de căruțe (din nule), leagăn de lemn, huiț (pentru culcarea copiilor în câmp); vase de lemn: ciubară, troace, ș. a.; togojini, corfe de mână, de pâne, ș. a. din papură; pălării de paie; jucării de copii.

Secția XV. Păstoritul

(§. 34.) Va cuprinde următoarele colecțiuni de obiecte de interes etnografic românesc:

1. O stână (în miniatură) și obiectele cari îi aparțin:

a) mobiliar: scaun masă, icoană, cruce, ș. a.;

b) vase: căldare, ciubară, putini, găleți, strungăreși (ulecele), crintă, străcurătoare (de lână) ș. a.;

c) unelte: linguri, cuțite foarfece pentru tuns, semne pentru infierarea vitelor, clopote, ș. a.;

d) alte obiecte: arme de ale ciobanilor, bățul, gluga, cojocul, fluierul, biciul, cremene, amnar, iască, opaiț, ș. a.

2. *Strunga* (din nule) cu toate părțile sale (în miniatură).

*

(§. 35.) Reuniunile și tovărășiile agricole din Sibiu, Orăștie, Caransebeș etc., vor fi invitate să expună: publicațiunile lor, foi, cărți, anuare și colecțiunile lor de obiecte de interes etnografic.

(§. 36.) Despărțămintele Asociațiunii de asemenea vor fi recercate a înzestră aceste secțiuni (VII—XIV) cu obiecte mai caracteristice de pe teritoriul lor și în deosebi despărțămintele Săliște și Mercuria (respective comunele Săliște și Poiana) vor fi invitate deosebit să înzestreze și aranjeze despărțământul păstoritului.

(§. 37.) La fiecare obiect se va arăta numele lui, cum e folosit de popor.

Obiecte de interes etnografic sunt cele lucrate de popor și nu de meseriași (specialiști). Astfel de obiecte să ni-se trimită. Cu cât obiectele sunt mai vechi și aproape sau chiar eșite din folosință, cu atât ele sunt de mai mare valoare etnografică, s. e. feșnic de lemn, cuypene de lemn, încuietore de lemn ș. a.

De valoare etnografică mai mare sunt obiectele lucrate cu ceva artă, s. e. cruci, bețe juguri, furci, de tors ș. a. incristite.

(§. 38.) Obiectele mai mari se vor expune în *miniatură* sau fotografiate, s. e. stâna, strunga, joagărul, piua, șura, grajdul, etc.; iar cele mai mici se vor expune în mărirea lor obicinuită, s. e. secerea, îmblăcii, rășnița, melița etc.

(§. 39.) Pentru ilustrarea *obiceiurilor* împreunate cu diferitele lucrări agricole vor fi expuse obiecte, vestimente (costume) ori cel puțin fotografiile cari au un rol oarecare în aceea ocaziune, ș. a.:

a) *la seceriș*: crucea de grâu, etc.; de asemenea

b) obiecte întrebunțate la *cules de vii*;

c) *paparuda*, etc.

(§. 40.) Cu aranjarea acestui despărțământ se încredințează membrii secțiunii economice cu locuința în Sibiu, cari vor cere și concursul Reuniunii de agricultură din Sibiu.

(Va urma)

Onorabilă Redacțiune!

Vă rog frumos, ca în interesul binepriceput al reputațiunii mele, să binevoiți în coloanele „Foaietei diecezane“ a face loc următoarelor știri:

Părintele Marian Groza din Săibăgel în Nr. 19. al „Foaietei Diecezane“ din ast an sub rubrica „Asociarea preoților“ espunându-și părerile sale, necuprins de „mania scrisului“, între altele se acată de „doi preoți“, cari în „Poporul român“ s'ar fi răfuit între dânșii „într'un mod necuviincios“, ceea ce pe Sfinția Sa l-a „indignat până la estrem“.

Deoarece aluziile părintelui Groza ating și neînsemnata mea persoană, deci ca unul dintre cei „doi preoți“ mă văd silit a-i obiecționa fratelui în Hristos, că eu nu pot recunoaște a fi comis vr'o necuviință prin faptul, că dându-mi anza părintele Stoian din Marcovăț i-am replicat în „Poporul român“ la articolul „Risipa în datinile strămoșesti“. În general vorbind i-am reflectat adecă părintelui Stoian, că unele aserțiuni ale Frăției Sale sunt prea esagerate; că preoțimea — intru cât am esperiat eu — nu poartă așa de mult vina la corupțiunea poporului nostru și la susținerea datinilor păgubitoare; că cauzele corupțiunii după parerea mea trebuiesc căutate mai vârtos în mizerie și în lăcomia după avere și că preoțimea prin exemplu viu, prin serviții divine săvârșite cu credință tare, prin cultivarea cântărilor bisericesti dacă și nu ajunge la alte rezultate, cultivă frica de Dumnezeu, unicul mijloc ce-l mai reține pe poporul nostru dela porniri primejdioase societății omenești.

Unde s'ar cuprinde în aceste reflexiuni vr'o necuviință? Ori de ce redacțiunea „Poporului român“, aceste reflexiuni le-a aflat de interesante și le-a publicat?

Sunt de 23 de ani în serviciul școalei și al bisericiei mele strămoșesti. Apostrofeze-mă clevetitorii ori disciplineze-mă superiorii mei de am făcut vr'o rușine statului învățătoresc-preoțesc! Și dacă nu atunci — în tocmă cum cred, că ar face-o și părintele Groza — nu pot permite ori și cui, chemat, nechemat să-mi dea lecții, că în care jurnal să discut sau să-mi expun părerile mele individuale. Sunt majoren.... iobăgia a încetat.

„Miroase de hrean“, sunt altele, cari nas de om nu le poate suportă; nu aflu de creștinesc lucru însă de a face supărare vr'unui coleg preot, pentru-că „doctore vindecă-te pe tine însuți“ se potrivește pentru tot omul cuminte.

Al Onorabilei Redacțiuni
Rusova-nouă la 21 Maiu 1905.

devotat

Nicolae Baias
învățător-preot.

Varietăți

Programa examenelor dela inst. teol. la finea anului școlar 1904-5. *Joi* în 16 Iunie dela 8—12 oare: Dreptul bisericesc curs III, Morala II, Isagogia I, Pedagogia II, Economia rurală III, Exigeza II, Economia rurală II. *Tipicul și cântarea bisericească I.* *Vineri* în 17 Iunie dela 4—6 oare: Muzica vocală și instrumentală curs I II III. *Sâmbătă* în 18 Iunie dela 8—12: Dogmatica curs II, Catihetica III, Archeologia I, Istoria literaturii române III, Istoria bisericească I, Igiena II, Exigeza III, Tipicul și cântarea bisericească II. *Luni* în 20 Iunie dela 8—12 oare: Limba română curs I, Pastorală și Liturgica III, Teologia fundamentală II I, Retoria și Contabilitatea III, Exigeza II, Pedagogia I, Tipicul și cântarea bisericească III.

Programa examenelor la institutul ped. cu c. I—III la finea anului școlar 1904-5. *Luni* în 13/26 Iunie dela 8—12 oare: Religia cursul I, Geografia II, Istoria naturală III, L. magiară I, L. magiară II, L. magiară III, Istoria naturală I, Geometria III, Istoria universală II—III. *Marti* în 14/27 Iunie dela 8—12 oare: Religia II, Aritmetica I, L. română III, Geometria II, Psihologia I, Fizica III, Psihologia II, Tipic și cânt. bisericească I, Tipic și cânt bis., III. *Mercuri* în 15/28 Iunie dela 8—12 oare: Religia III, Istoria naturală II, Geografia I, Aritmetica III, L. română II, Istoria universală I, Limba germană II, Igiena III. *Vineri* în 17/30 Iunie dela 8—12 oare: L. română I, Aritmetica II, Pedagogia III, L. germană I, Geografia III, Igiena I, L. germană III, Tipic și cânt. bisericească II. Examenul din muzica vocală și instrumentală și din Gimnastică: *Vineri* 17/30 Iunie dela oarele 4—6.

Convocare. Membri despărțământului inv. Oravița sunt prin această convocați la adunare generală (a doua), ce se va ține în Cacova Mercuri la 1/14 Iunie 1905. Programul: 1. Deschiderea. 2. Discuția asupra examenelor. 3. Licvidarea restanțelor. 4. Designarea localității pentru proxima adunare generală. 5. Propuneri. Oravița, 20 Maiu (2 Iunie) 1905 *Alexandru P. Popoviciu* președinte, *Ioan Mărița* secretar.

Convocare. P. T. Domni membri ai Reuniunii inv. români dela școalele confesionale gr. or. rom. din despărțământul Bisericii-albe precum și toți sprijinitorii cauzei școlare sunt poftiți la adunarea despărțământului, ce se va ține Mercuri, în 1. Iunie a. c. în școala confesională gr. or. din Iladia cu următorul Program: 1. Dimineața la 9 oare azistare în corpore la chemarea Duhului Sânt. 2. Azistarea la examenele locale. 3. Deschiderea adunării. 4. Constatarea membrilor prezenți. 5. Observări critice asupra examenelor despărțământului, susținute de comisarul școlar, N. Mircea. 6. Cetirea operatelor intrate și eventuale prelegeri de model. 7. Incassarea taxelor. 8. Designarea locului pentru adunarea proxima. 9. Alegerea comisiei pentru autentificarea protocolului. 10. Propuneri. Nicolinț la

24. Maiu 1905. *Sofronie Avramescu* președinte. *Mateiu Milenovici* notar.

Mulțămită publică. Subscriși în numele comunei bisericești din comuna Seceni, venim și pe această cale a aduce mulțămită d-lui Petru Criștiu proprietar în Surducul Mic, care din îndemn creștinesc s'a milostivit a dăruit pe seama zidindei biserici din loc suma de 160 c. pentru spargerea alor 20 stânjani de piatră. Bunul Dumnezeu să-i răsplătească însuși jertfa adusă. Fie jertfa primită la altarul dumnezeesc. Seceni la 16 Maiu 1905. În numele comunei bisericești: *Gervasie Paulescu*, președintele comitetului parohial, *Gavrilă Marconescu*, epitrop.

Mulțămită publică. În numele comunei bisericești din Pogănești aduc și pe această cale călduroasă mulțămită On. Doamne preotese Persida Ionescu, din Birna, care ne-a dăruit pe sama sântei biserici un stihar pentru serviciul dumnezeesc lucrat foarte frumos. Tot pe această cale mulțămesc econoamei Ana Hațigan din comuna Sărăzani, care a dăruit tot pe sama sântei biserici 5 stihare pentru ministranți, 2 măsae pentru analog și icoana sântului Nicolae. Drept aceea rog pe Atotputernicul să le răsplătească pentru aceste fapte demne de imitat. Pogănești la 21 Maiu 1905. *George Drăgoiu* învățător.

Reuniunea română de muzică din Sibiu. Invită la *Festivitățile jubilar* ce se vor ține în Sibiu, în 26 Maiu st. v. a. c. și zilele următoare din incidentul împlinirii unui pătrar de veac dela înființarea sa. Program: *Joi*, 26 Maiu v. a. c. La 9 oare a. m.: Liturgie festivă în biserica din suburbiul Iosefin. La 11 oare a. m.: Actul festiv cu cântări și vorbire ocazională. Sara la oarele 7 $\frac{1}{2}$: Concert festiv în „sala de expoziții”. *Vineri*, 27 Maiu v. a. c. Sara la oarele 7 $\frac{1}{2}$: Opera populară-română „Moș Ciocârlan”, de Tudor cavaler de Flondor. *Sâmbătă*, 28 Maiu v. a. c. Sara la oarele 7 $\frac{1}{2}$: Se repetează opera „Moș Ciocârlan”. *Duminică*, 29 Mai v. a. c. După amiază la 4 oare: Opera „Moș Ciocârlan”, pentru popor și tinerime cu preț redus. Sara la oarele 7 $\frac{1}{2}$: Eventual se repetează din nou opera „Moș Ciocârlan”.

Tinerimea română din Sasca-Montană invită cu toată stima la festivitățile împreunate cu *sfințirea steagului bisericesc* dăruit bisericii gr. or. române din Sasca de inteligența română din loc, cari se vor ține *Luni* în 6/19 Iunie a. c. (a doua zi de Rosalii). *Duminică* 5/18 Iunie a. c. seara la 8 $\frac{1}{2}$ oare conduct de lampioane, serenadă de cor și orchestră la nașa steagului D-na Cornelia Dr. Coca. *Luni* 6/19 Iunie a. c. la 9 și jumătate oare a. m. serviciu divin și procesiune la „Crucea dela oraș”, unde va avea loc sfințirea steagului. După amiază la 3 oare escurziune în „Șuşară”. Seara precis la 8 și jumătate oare: Concert și Teatru („Unde dai și unde creapă” comedie în 2 acte de A. Cosmar, localizată de I Popescu”), în sala hotelului „Valuțan” din loc. Prețul intrării: locul I cor. 1.60, loc II 1.20, loc de stat 80 bani. Venitul curat este destinat pentru scopuri filantropice. Suprasolvirile se primesc cu mulțămită, și se vor cvita publice.

Comisiunea facultăței de teologie din București, compusă din Domnii Decan Constantin Chiricescu, Dragomir Demetrescu, Badea Chiroșanu, Părintele Constantin Nazarie și Ioan Mihălcescu, cercetând lucrările candidaților la premiul „Hillel” pentru Istoria

ria bisericii române în secolul XVII, a premiat lucrarea comună a Domnilor Constantin Cercel și Petre C. Partenie cu 700 de lei și a Domnului Al T. Demetrescu cu 300 lei.

Dr. Pavel Obădeanu, candidat de avocat, născut în Uzdin, în 13 Maiu a. c. a depus cenzura de avocat la Târgu-Mureșului și în decursul acestor zile își va deschide cancelaria advocațională în Becicherecul-mare.

Teatru. Luni, în 30 Maiu a. c. (în Lunea Rosaliilor apusene) la 8 oare seara va avea loc în grădina Lichtneckert o reprezentație teatrală sub conducerea Prof. *M. Benkő* și prin conlucrarea membrilor acestui teatru special. Programul conține următoarele puncte: 1. Pășirea damei magnetizate *Aga*. 2. Bioscop, 12 icoane mișcătoare în mărime naturală. 3. Opere și operete, cu pășirea Dlui *M. Pierre*. 4. Dans electric predat de Dș. Rosa Belle cu acompaniament de muzică.

Licitațiune minuendă

Pe baza încuviințării Venerabilului Conzistor diecezan dtdo 18 Maiu 1905 Nr. 1615 B. se escrie licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a bisericii din **Băsesci**, protopresbiteratul Făgetului.

Prețul de esclamare este 17.321 cor. 29 fil.

Licitațiunea se va ține în 7/20 Iunie 1905 la 11 oare ante-meridiane în edificiul școlii.

Reflectanții vor avea să depună înainte de ținerea licitațiunii vadiul de 10% din prețul esclamării în bani gata ori hârtii de valoare.

Planul și specificațiunea de spese și măsuri se pot vedea la oficiul parohial din Băsesci.

La licitațiune se vor admite numai bărbați esperți, probați și de omenie, cari pot dovedi că au mai efeptuit astfel de lucrări bine și fără proces.

Băsesci, din ședința comitetului parohial ținută la 25 Maiu v. 1905. 1—3 [20]

Damaschin Iclozan

președ. com. par.

Ilie Jumanca

not. com. par.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Concurse

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistor diecezan de dtdo 21 Aprilie 1905, nr. 833 B. ex 1905, prin aceasta se escrie concurs, pentru ocuparea postului de capelan la parohia de clasa II din **Jebel**, protopresbiteratul Buziașului, pe lângă neputinciosul paroh Teodor Pocan cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele împreunate cu acest scop sunt:

1. 16 jughere pământ arător din sesiunea parohială a preotului Teodor Pocan.

2. Întregul venit stolar din parohia sa.

Concurenții au a substerne petițiile instruate conform St. Organic. și Regulamentului pentru parohii și adresate com. par. din Jebel prea on. oficiu protopresbiteral rom. gr. or. din Buziaș.

În fine concurenți sunt poțitiți a-se prezentă în vre-o Dumincă ori sârbătoare în sânta biserică din Jebel, însă nu în ziua alegerii, spre a-și arată desteritatea în cântare, tipic și oratorie, dar numai cu încuviințarea prealabilă a protopresbiterului tractual.

Ioan Ionescu

1—3 [19]

Gregorin Paliciu

peșed. com. par.

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.

Pe baza decisului comitetului parohial dtdo 8 Maiu 1905 se escrie concurs pentru ocuparea postului de preot la parohia de clasa a III-a din **Măidan**, protopresbiteratul Oraviței cu termen de 30 de zile de recurgere dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele:

1. Una sesiune parohială de 32 jugere pământ arător, după care alegândul preot are a suportă sarcinile publice.

2. Celelalte competențe legale și uzuate.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și substerne recursele lor, adresate comitetului parohial din Măidan, oficiului protopresbiteral din Oravița.

Recurenții au a se prezentă în vre-o Dumincă sau sârbătoare în sânta biserică spre a-și arată desteritatea în cântare și oratorie.

Din ședința comitetului ținută la 8 Maiu 1905

2—3 [18]

Giurgi Liuba m. p.

președinte

Pavel Miclea m. p.

notar

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistor diecezan din 25 Aprilie Nrul 1370 Șc. ex 1905 se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățator dela școala confesională gr. or. din **Bocșa-montană**, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Salar învățătoresc 700 cor.

2. Relut pentru 18 m. de lemne pe seama învățatorului 100 cor. 80 fil.

3. Pentru 12 m. de lemne pentru încălzirea salei de învățământ 72 cor.

4. Pentru scripturistica 10 cor.

5. Pentru adunările generale învățătoresți 40 cor.

6. Pentru conferințele învățătoresți 20 cor.

7. Pentru purtarea agendelor comitetului și sinodului parohial precum și pentru a socoților bisericesti și de cult 40 cor.

8. Stola dela înmormântări, dela parohieni mai cu stare 2 cor., dela cei mai săraci 1 cor., dela cununii și părăstase tot câte o cor.

9. Cortel liber, grădină în edificiul școlii, constătător din 3 chilli, culină, cămară, cuină de spălat și o altă cămară precum și șopru pentru lemne.

Alesul învățator este dator pe lângă instrucțiunea școlară prescrișă de lege, a purtă cantoralul în și afară de biserică, a instrua tinerimea școlară în cântările bisericesti și pe note, a purtă contabilitatea și secretariatul comitetului și sinodului parohial, în fine este dator a instrui și conduce corul vocal dejă înființat, pentru care va primi remunerație separată.

Pentru serviții învățătoresți prestate înainte de ocuparea acestui post comuna bisericescă nu acoardă nici un emolument.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile de concurs, adresate comitetului parohial, Prea On. Oficiu protopresbiteral în Bocșa-montană (Német-Bogsán) și a se prezentă în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sânta biserică.

Bocșa-montană din ședința comitetului parohial ținută la 1/14 Maiu 1905. 3—3 [17]

Macsim Popoviciu

peș. com. par.

Ioachim Perian

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Macsim Popoviciu* protopresbiter.

Vila Dănilă Vălușescu

Băile Erculane (Mehadia)

**Vila de primul rang, _____
_____ pentru familii**

Aranjată cu cel mai mare confort modern.

În nemijlocita apropiere cu fântâna arteziană, cea
mai minunată priveliște.

Camere pentru familii și pentru par-
ticulari dela **1 cor. 60 fl. în sus.**

Serviciu prompt. Vila, mobilierul și toată rufăria sunt
cu totul nouă.

Garantez cea mai exemplară curățenie.

Petru Vălușescu

proprietar.

Mersul Trenurilor

Valabil dela 1 Maiu 1905

Budapesta, gara de vest (ny. p. u.) — Verciorova

Stânga

Dreapta

P. I—III.	A. I—II	P. I—III	A. I—II	P. I—III	Or. Ex. I.	Stațiunile	Or. Ex. I.	P. I—III	P. I—III	A. I—III	A. I—III	P. I—III
630	940	1205	22	655	1132	p. Budapesta	s. 1250	715		115	630	950
825	249	305	812	755	443	p. Timișoara-Josefin	p. 803	945	s. 705	750	122	s. 1240
	350	435	922	916	545	s. Logoj	p. 646	632	507	620	1205	1100
		836				s. Buziaș	p.				739	689
		800		102		s. M-Ila	p.	147			716	716
147			17			p. M-Ilia	s.			102		
712			72	639		p. Buziaș	s.	836			307	307
837	358	455	629	929	547	p. Logoj	p. 644	614	502	614	1208	1043
947	450	613	1029	1042	632	p. Caransebeș	p. 602	515	400	531	1121	942
M. 411		756		1226		p. Domașnia-Cornia	p.	317	s. 1057M.	414	949	752
450		820	1200	1251		p. Iablanța	p.	246	1014	346		715
546	653	846	1230	112	828	p. Băile-Erculane	p. 345	217	852	327	854	644
653	715	914	1256	130	859	s. Orșova	p. 315	140	735	258	816	605
	722		130	239	907	s. Verciorova	p. 245	1250		218	746	

Budapesta gara de vest (ny. p. u.) — Timișoara-Josefin — Baziaș

	P. I—III	P. I—III	P. I—III	P. I—III	Stațiunile	P. I—III	P. I—III	P. I—III	P. I—III		
	655	1010		940	830 225	p. Budapesta g. de vest	s. 115	710	630	715	
	605		1025	300	820	s. Timișoara-Josefin	p. 657	917	100	805	
	617		1037	312	838	s. Chișoda	p. 645	905	1248	753	
		520	*1118		713	p. Buziaș (* 1 Iun.-15 Sept.)	s. 1030		*415	1027	
	618	1038	313	838	p. Chișoda	s.	644	904	1247	751	
	645	1105	340	904	s. Jebel	p.	616	837	1219	723	
	930		609		s. Boca	p.			931	510	
			931	510	p. Boca	s.	930		609		
	650	1106	342	905	p. Jebel	s.	614	834	1218	716	
	701	1118	354	917	s. Voitec	p.	602	823	1206	704	
	1017		701	1156	s. N.-Bocșa	p.	340		855	355	
	340	855		355	p. N.-Bocșa	s.	1017			1155	
	707	1123	404	921	p. Voitec	s.	555	820	1158	654	
	808	1236	520	1021	s. Vârșel	p.	451	716	1054	552	
	1250		1058		s. Timiș-Cubin	p.		330		135	
	1220		1027		s. Panciova	p.		341		155	
	341	830	155		p. Panciova	s.	745	1220		1027	
	330		135		p. Timiș-Cubin	s.		1250		1058	
	818	1250	547	1026	p. Vârșel	s.	443	705	1049	530	
	845	121	618	1053	s. Jansenova	p.	414	637	1020	450	
	*1030	*1120		832	1255	s. Oravița (*Iunie—)	p.	225		820	*337 315
	*155	*250		1150		s. Anina (August)	p.			444	*1235 1055
		444	*1235	1055		p. Anina (*Septembrie)	s.		*155 256		1150
		820	*357	315		p. Oravița (- Mai)	s.		*1030 1120		832
	851	131	625	1058		p. Jansenova	s.	400	630	1012	435
	925	208	702	1135		s. Baziaș	p.	325	550	925	400

Observări: Oarele, ce stau de a stânga stațiunilor, să se citească de sus în jos; iar cele ce stau de a dreapta, de jos în sus. Timpul dela 6 oare dimineața până la 5 oare 59 minute sara este însemnat cu sublinierea minutelor. Or. Ex. = Trenul Orient-Expr es A. = Tren Accelerat, P. = Tren de persoane, M. = Tren mestecat. În rubrica stațiunilor: s. = sosește și p. = pleacă.